

Hallitus on käsitellyt tämän ohjeen 24.4.2014 §

TOIMINTA- JA TALOUSSUUNNITELMAESITYKSET VUOSILLE 2015 - 2017, TALOUSARVIOESITYKSET VUODELLE 2015

1. YLEISTÄ

Kuntalain 65 §:n mukaan valtuuston on vuoden loppuun mennessä hyväksyttävä kuntayhtymälle seuraavaksi kalenterivuodeksi talousarvio. Sen hyväksymisen yhteydessä valtuuston on hyväksyttävä myös kolmea tai useampaa vuotta koskeva taloussuunnitelma, jonka ensimmäinen vuosi on talousarviovuosi. Kuntayhtymän voimassaolevan perussopimuksen mukaan seuraavan vuoden taloussuunnitelma ja -arvio on käsiteltävä yhtymävaltuustossa marraskuun loppuun mennessä.

Kuntayhtymän perussäännön 18 §:n mukaan jäsenkunnille on varattava tilaisuus esityksen tekemiseen kuntayhtymän toiminnan kehittämiseen. Jäsenkunnille lähetetään lausuntopyyntö toiminta- ja talousarviota varten toukokuussa. Kuntien lausunnot pyydetään elokuun loppuun mennessä.

Koska toiminta- ja taloussuunnitelman aikajänne on 3 vuotta, kaikki voimavara- ja suorit tiedot tulee esittää kolmelle vuodelle. Investointien osalta useammalle vuodelle ajoittuvien hankkeiden määrärahat budjetoidaan toteuttamisaikataulun mukaisesti eri vuosille.

Muutokset toimintaan ja niistä aiheutuvat välttämättömät resurssilisäykset on **arvioitava erikseen** talousarvioesityksiin tulosalueittain/yksiköittäin.

2. TOIMINTASUUNNITELMA 2015 - 2017

2.1. TOIMINTA

Toiminnan suunnittelussa noudatetaan valtuuston hyväksymiä strategisia linjauksia. Tavoitteiden laadinnassa on huomioitava ns. tasapainotetun mittariston eri näkökulmat. Tulosalueille toimitaan erikseen lomakepohja, joka sisältää painopistealueet suunnitelmakaudelle.

Jäsenkunnilta seutukuntaneuvotteluissa saadut näkemykset ja jäsenkuntien antamat lausunnot toiminnan ja talouden kehittämisestä otetaan suunnittelussa huomioon.

Tavoitteiden **realistisuuteen** on kiinnitettävä erityistä huomiota, koska palvelusuoritteiden yksikköhinnat muodostuvat vahvistettujen tavoitteiden ja kustannusten perusteella.

Uusien sairaanhoidollisten tutkimus- ja hoitomenetelmien käyttöönotossa otetaan huomioon ns. Halo-suositus sekä erityisvastuualueen sairaanhoitopiirien kesken sovitut menettelyt. Myös taloudelliset vaikutukset tulee arvioida ennen päätöstä käyttöönotosta.

2.2 TULOSTAVOITTEET

Tulosalueet/-yksiköt laativat näkökulmittain **suunnitelmavuosille tulostavoitteet** siten, että ne muodostavat tulosaluekohtaisen kokonaisuuden. Tulostavoitteiden tulee olla mitattavia tai muuten seurattavia; niiden toteutumista arvioidaan toimintakertomuksessa sekä seurantaraporteissa vuoden aikana. Toimintasuunnitelman hyväksymisen yhteydessä yhtymävaltuusto päättää myös tavoitteiden sitovuudesta.

Suunnitellut merkittävät muutokset toimintaan ja talouteen suunnitelmakaudella 2015 - 2017 tulee kirjata esityksiin.

2.4 SUORITEARVIOT VUOSILLE 2015 - 2017

2.4.1. Oma toiminta

Tulosalueet arvioivat vuodeosastohoidosta hoitopäivien ja hoitajaksojen kokonaismäärät sekä avohoidosta päivystys-, ensi-, uusinta- ja muiden käyntien määrät. Sairaanhoidolliset palveluyksiköt tekevät arviot omista suoritteistaan. Vuoden 2015 tuotteistuksesta ja hinnoista päätetään vuoden 2014 lopulla hallitukselle esitettävän käyttösuunnitelman yhteydessä.

Tulosalueiden/-yksiköiden ei tarvitse tehdä esityksiä tuotteittain/hintaluokittain. Tuote-/hintaluokkakohtaiset määrät kysytään yksiköiltä sen jälkeen, kun on vahvistettu suoritteiden kokonaismäärät ja muut talousarvioon vaikuttavat seikat.

2.4.2 Ostopalvelut

Tulosalueen/-yksikön tulee esittää arvionsa ostopalveluistaan.

3. TALOUSARVIOESITYS VUODELLE 2014

Suunnittelun lähtökohta ovat väestön tarpeet ja olemassa olevat resurssit.

3.1 TALOUSARVION LAADINTAMENETTELY

Talousarviovalmistelussa laaditaan keskitetysti yksiköille laskentapohjat, jotka perustuvat käytävissä oleviin tilinpäätös- ja talousarviotietoihin.

Tulosalueiden ja -yksiköiden tulee tarkastaa ja tehdä mahdolliset muutos- ja korjausesitykset perusteluineen määrärahoihin.

3.2 MÄÄRÄRAHA-ARVIoidEN PERUSTEET

3.2.1. Palkat ja palkkiot, henkilöstösivukulut vuodelle 2015

Palkkojen ja palkkioiden määräraha arvioidaan ilman muutoksia virkojen ja toimien määrässä. Kunta-alan virka- ja työehtosopimuskausi on 1.3.2014 - 31.12.2015. Vuonna 2015 sopimuskorotus toteutetaan 0,4 % suuruisena 1.7.2015. Vuosien 2014 ja 2015 sopimuskorotusten yhteisvaikutus vuodelle 2015 arvioidaan 1 %:n suuruiseksi, jonka mukaan palkkavaraukset tarkistetaan vuoden 2015 talousarvioon. Palkkamääräraha perustuu henkilöstöliitteeseen vakinaisten virkojen ja toimien osalta. Toiminnan turvaamiseksi tarvittava sijaisia ja määräaikaista varten tarvittava määräraha arvioidaan erikseen, kuitenkin niin, että palkkakustannusten kokonaiskasvu on enintään 1 % vuoden 2014 talousarviosta.

Sosiaali- ja eläkevakuutusmaksujen määrä arvioidaan valtakunnallisten suositusten sekä työnantajakohtaisten perusteiden mukaisena palkkasummasta. Määräraha on tässä vaiheessa arvioitu kuluvan vuoden mukaisena eli **29,3 %** palkkojen ja palkkioiden määrästä.

Uusia virkoja tai toimia ei perusteta; uusia vakansseja voidaan esittää vain nimikemuutoksin.

3.2.2. Palvelujen ostot

Ostopalveluiden määräraha arvioidaan suunnitellun toiminnan ja resurssien pohjalta. Muista sairaaloista ostettavan erikoissairaanhoidon kustannustason muutokset arvioidaan korkeintaan 7 %:n kasvulla. Lisäksi on huomioitava sopimuksiin perustuvat kustannustason nousut. Yksiköt tekevät perustellut esitykset palvelujen ostotarpeistaan.

Henkilöstöhallintoon varataan keskitetysti mm. ensihoidon pätevyitysmiskoulutukseen, röntgenhoitajakoulutukseen, bioanalytikkokoulutukseen ja saamen kielen koulutukseen yhteensä 100 000 €.

Tietohallinnon uusien järjestelmien ylläpitomaksuihin varataan vuoden 2014 kustannustason lisäksi 400 000 €.

Muiden palvelujen ostojen kasvuksi arvioidaan korkeintaan 2 %.

3.2.3. Aineet, tarvikkeet ja tavarat

Määrärahantarve arvioidaan yksikön toiminnan perusteella. Mahdollinen kustannustason muutos perustuu voimassa oleviin sopimuksiin, odotettavissa oleviin hinnan muutoksiin ja toimintavolyymien muutoksiin. Lääkkeiden yleiseksi hintatason nousuksi arvioidaan 5 %. Yksiköiden tulee arvioida määrä- ja valikoimamuutosten aiheuttamat kustannusvaikutukset.

Aineisiin ja tarvikkeisiin sisältyvien irtaimistohankintojen määräraha on enintään vuoden 2014 taso. Ensihoidon irtaimistohankintojen määräraha arvioidaan erikseen toiminnan tarpeiden perusteella.

3.2.4. Myyntitulot, maksut ja muut toimintatuotot

Myyntitulot käsittävät palvelujen myynnistä saatavat tulot kunnilta, muilta sairaanhoitopiireiltä, kuntayhtymiltä ym. palvelujen ostajilta. 1.4.2014 aloitetun välinehuoltopalvelujen myynnin vaikutus vuoden 2015 talousarvion tuloihin ja menoihin arvioidaan erikseen.

Maksutuotoissa ovat potilailta perittävät asiakasmaksut, jotka on tarkistettu 1.1.2014 alkaen kaksivuotiskaudeksi asetuksen mukaan. Asiakasmaksut arvioidaan vuoden 2014 perusteella.

Muut toimintatuotot arvioidaan vuoden 2014 toteumaennusteen mukaan.

3.2.5. Investointeja ja irtaimistohankintoja koskevat esitykset

Lääkinnälliset kojeet ja laitteet, tutkimus- ja hoitovälineet, tietojärjestelmät sekä muut investointeihin kuuluvat (yli 10 000 €) hankinnat tulee eritellä liitelomakkeille. **Investointiesitykset tulee tehdä kolmelle vuodelle, 2015 - 2017.**

Esityksiin tulee liittää tarpeelliset perustelut ja selvitykset mahdollisine kannattavuuslaskelmineen. Investointien kokonaissumma muiden kuin uusien tilojen osalta on enintään poistojen suuruinen.

3.2.6. Kokonaiskustannusten muutos

Nykyisen toiminnan kokonaiskulujen kasvu on enintään 2,8 %. Uusien merkittävien toimintojen ja toiminnanmuutosten vaikutus talousarvioon arvioidaan erikseen.

4. SULKUSUUNNITELMAT VUODELLE 2015

Tulosalueiden/-yksiköiden tulee tehdä esityksensä vuodeosastojensa, poliklinikoidensa ja muiden yksiköidensä sulkemisajankohdista sekä laajuudesta vuodelle 2015. Sulkusuunnitelmat tulee antaa talousarvioesityksen yhteydessä 19.6.2014 mennessä.

Suunnitelma on laadittava yhteistyössä niiden yksiköiden kanssa, joihin sulut vaikuttavat (mm. laboratoriot, radiologia, ravintohuolto, puhtaus- ja huoltopalvelut, tekniset palvelut, tietohallintopalvelut). Sulkusuunnitelmaa laaditaan yhteistyössä erityisvastuualueen muiden sairaaloiden kanssa. Sulkusuunnitelma on otettava huomioon virka- ja sijaisjärjestelyissä sekä suoritearvioissa. Tulosalueiden on laadittava sulkusuunnitelma huolella, koska se sisältyy talousarvion käyttösuunnitelmaan.

Sulkusuunnitelmaa voidaan muuttaa toimintavuoden aikana vain perustellusta syystä.

5. HENKILÖSTÖN TÄYDENNYSKOULUTUSSUUNNITTELU, TYÖHYVINVOINTISUUNNITELMAT JA KEHITTÄMISHANKKEET 2015

Terveystieteiden ammattihenkilöistä annetun lain 18 § ja työterveyshuoltolain 5 § mukaan ammattihenkilöillä on täydennyskoulutusvelvoite ja työnantajalla velvollisuus luoda edellytykset koulutukseen osallistumiseen. Henkilöstön täydennyskoulutusta koskeva lainsäädäntö velvoittaa työnantajaa huolehtimaan henkilöstön osallistumisesta heille järjestettyyn ammatilliseen täydennyskoulutukseen huomioon ottaen peruskoulutuksen pituus, työn vaatavuus ja toimenkuva. Täydennyskoulutusta koskevaa ohjeistusta ja määrittelyä löytyy intranetin linkeistä: <http://info/Koulutus/Index.htm> ja <http://info/Koulutus/Täydennyskoulutus08.doc>

Henkilöstön ammatillisen täydennyskoulutuksen tulee toteutua osana LSHP:n strategiaa ja määriteltäviä painopistealueita. Koulutustarpeiden tulee olla kartoitettuna systemaattisesti esim. kehityskeskusteluissa tai osaamisen arvioinneissa. Koulutuksen tulee olla suunnitelmallista; koulutusmääriä ja -määrärahan käyttöä seurataan sekä koulutuksen vaikuttavuutta arvioidaan.

Koulutussuunnittelua varten tulosalueiden tai -yksiköiden tulee esittää

1. tulosalueen tai -yksikön järjestämä alueellinen koulutus: teema/aihe ja ajankohta
2. keskitetty, työnantajan järjestämä koulutus omalle henkilökunnalle: aihe, aihealue tai tarve
3. yhteisesti erityisvastuualueella järjestettävä koulutus: aihe, aihealue tai tarve

Täydennyskoulutusta eivät ole perehdytys tai työnohjaus. Täydennyskoulutukseksi ei yleensä katsota esim. lääkäreiden meetingejä tai osastokokouksia, ellei näiden yhteyteen ole nimenomaan järjestetty täydennyskoulutustilaisuutta. Täydennyskoulutus voidaan järjestää työnantajan toimesta työpaikalla tai sen ulkopuolella. Täydennyskoulutustyöryhmä kokoaa esityksistä Lapin sairaanhoitopiiriin koulutussuunnitelman.

Omalle henkilökunnalle esitettävissä koulutusteemoissa pyydetään ottamaan huomioon tasapuolisesti laajojen henkilöstöryhmien koulutustarpeet/osaamisvajeet, eri ammattiryhmissä.

Ehdotukset koulutussuunnitelman laadintaa varten tulee lähettää sähköisesti koulutuskoordinaattorille 19.6.2013 mennessä mirja.vaitinen@lshp.fi ja tiedoksi hallinto@lshp.fi.

Yksiköiden työhyvinvointisuunnitelmat tulee lähettää 31.8.2014 mennessä kehittämisylivoimajalle ulla.hiltunen@lshp.fi ja tiedoksi hallinto@lshp.fi.

Erillistä kehittämismäärärahaa tarvitsevat kehittämishanke-esitykset tulee lähettää 19.6.2014 mennessä sähköpostiin hallinto@lshp.fi.

5. TALOUSARVIO- JA SUUNNITELMAESITYSTEN JÄTTÄMINEN

Tulosalueiden esitykset talousarvioon ja -suunnitelmaan tulee jättää sähköpostitse liitteineen viimeistään torstaina 19.6.2014.

Talous- ja toimintasuunnitelman tiedot lähetetään sähköpostiin hallinto@lshp.fi.

Tulosalueiden tulee käsitellä tulosalueensa esitykset johtoryhmässään ennen hallintokeskukselle toimittamista.

6. LISÄTIEDOT

Lisätietoja antavat henkilöstöliitteiden osalta Timo Tammilehto, muista talousarvioon liittyvistä asioista laskentapäällikkö Anna-Leena Hanhisuanto ja talousjohtaja Elisa Kusmin. Koulutusta koskevista asioista antaa lisätietoja koulutuskoordinaattori Mirja Vaittinen, työhyvinvointisuunnitelmaa koskevista asioista kehittämisylivoitaja Ulla Hiltunen ja kehittämishankkeista kehittämispäällikkö Mikko Häikiö.

Sairaanhoitopiirin johtaja

Jari Jokela

Talousjohtaja

Elisa Kusmin

LIITTEET - hankintaesityslomakkeet(intranet)
- suoritearviolomakkeet(intranet)

JAKELU - tulosalueiden johtajat
- tulosityksiköiden johtajat
- ylilääkärit
- ylihoitajat